

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 22.5.2023 με την εξής σύνθεση Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Πρόεδρος, Αγγελική Πουλοπούλου, Εισηγήτρια και Βικτωρία Πισμίρη, Μέλη.

Για να εξετάσει α) την από 13-4-2023 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 539/18.4.2023 (εφεξής η «πρώτη προδικαστική προσφυγή») του Οικονομικού φορέα με την επωνυμία «S...Μονοπρόσωπη ΕΠΕ» (εφεξής η «πρώτη προσφεύγουσα»), που εδρεύει στη ..., επί της ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα, και β) την από 13-4-2023 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 540/18.4.2023 (εφεξής η «δεύτερη προδικαστική προσφυγή») του Οικονομικού φορέα με την επωνυμία «Μ..» και τον διακριτικό τίτλο «Μ..S..F ΑΕ» (εφεξής η «δεύτερη προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., επί της οδού ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα. Οι ως άνω προδικαστικές προσφυγές συνεξετάζονται λόγω συνάφειας καθώς αφορούν στην ίδια διαγωνιστική διαδικασία.

Κατά του Γενικού Νοσοκομείου ...» (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της πρώτης προδικαστικής προσφυγής άσκησαν παρέμβαση α) η εταιρία με την επωνυμία «Α...S...Α.Ε. – ... ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «Α...S...Α.Ε.», που εδρεύει στην ..., επί της λεωφόρου ..., αρ. ..., όπως νομίμως εκπροσωπείται, (εφεξής «πρώτη παρέμβαση») και β) η εταιρία «Μ..S..F ΑΕ», που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ..., όπως νομίμως εκπροσωπείται (εφεξής «δεύτερη παρέμβαση»).

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

Κατά της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής άσκησε παρέμβαση επίσης ο οικονομικός φορέας «Α...S...Α.Ε.», που εδρεύει στην Αθήνα, επί της λεωφόρου ..., αρ. ..., όπως νομίμως εκπροσωπείται (εφεξής «τρίτη παρέμβαση»).

Με την πρώτη προδικαστική προσφυγή, η πρώτη προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της α) υπ' αρ. .../10.2.2023 απόφασης του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής (ΑΔΑ: ...), με την οποία εγκρίθηκαν τα υπ' αριθμ. πρωτ. 726/18.1.2023 και 1663/9.2.2023 Πρακτικά της Επιτροπής και β) της απόφασης που περιλαμβάνεται στο απόσπασμα πρακτικών της 3ης Συνεδρίασης της 30ης-3-2023 (θέμα) του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής (ΑΔΑ ...), καθώς και των ενσωματωθέντων σε αυτήν Πρακτικών της Επιτροπής και των λοιπών ενσωματωθεισών αποφάσεων, καθ' ό μέρος έγιναν δεκτές οι προσφορές των «Α...S...ΑΕ Ι...», «Φ. Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ... ΟΕ» και «Μ..S..FAE» και ορίστηκε οριστική ανάδοχος του εν θέματι διαγωνισμού η εταιρία «Α...S...ΑΕ ...».

Με τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή, η δεύτερη προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση α) της υπ' αριθμ. 338/10.2.2023 απόφασης του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής, καθ' ο μέρος αποφασίστηκε η αποδοχή των προσφορών των εταιριών «Α...S...ΑΕ ...» και «Φ Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ... ΟΕ» και η ανάδειξη ως προσωρινής αναδόχου της εταιρίας «Α...S...ΑΕ ...», και β) της απόφασης που περιλαμβάνεται στο απόσπασμα πρακτικών της 3ης συνεδρίασης της 30ης-3-2023 του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής (θέμα ...), καθ' ο μέρος αποφασίστηκε η έγκριση του με αριθμ. πρωτ. 3749/28-3-2023 πρακτικού αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης της αρμόδιας επιτροπής διαγωνισμού και η κατακύρωση του υπό κρίση διαγωνισμού στην εταιρία «Α...S...ΑΕ ...».

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

1. Επειδή, για την άσκηση των προσφυγών, έχουν καταβληθεί τα αντίστοιχα νόμιμα παράβολα, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 775 ευρώ το καθένα (βλ., αντίστοιχα ηλεκτρονικά παράβολα με κωδικούς ... και και τις εκτυπώσεις από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, με την υπ' αρ. ... διακήρυξη προκηρύχθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή νέος ηλεκτρονικός ανοικτός διαγωνισμός άνω των ορίων για «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΥΛΑΞΗΣ» CPV: 79713000-5 για την κάλυψη των ετήσιων αναγκών του ... συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 192.000,00€ με ΦΠΑ 24% και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής και δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) ακόμη έτος με την ίδια δαπάνη των 192.000,00€ και ίδιους όρους σε εφαρμογή του Πίνακα Προγραμματισμού Υπηρεσιών και Προμηθειών του Διαχειριστικού Έτους 2022, ο οποίος αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Αναθέτουσας Αρχής και στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) με Α.Δ.Α.Μ. ..., την 14.9.2022, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό

3. Επειδή, ο διαγωνισμός που προκήρυξε η Αναθέτουσα Αρχή, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016.

4. Επειδή, οι υπό εξέταση προδικαστικές προσφυγές ασκούνται παραδεκτώς μόνον κατά της απόφασης που περιλαμβάνεται στο απόσπασμα πρακτικών της 3ης Συνεδρίασης της 30ης-3-2023 του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία αποτελεί την τελική κατακυρωτική πράξη του επίμαχου διαγωνισμού, απαραδέκτως δε αυτοτελώς κατά των αποφάσεων του ίδιου οργάνου, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στην ως άνω παραδεκτώς προσβαλλόμενη απόφαση και των οποίων η νομιμότητα ελέγχεται παρεμπιπτόντως, κατά τον έλεγχο της τελικής απόφασης. Οι

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

κρινόμενες προδικαστικές προσφυγές έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκαν στις 13.4.2023 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπόψη ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες στις 4.4.2023, μετ' εννόμου συμφέροντος και εν γένει παραδεκτώς, αφού, αμφότερες οι προσφεύγουσες, που οι προσφορές τους έγιναν αποδεκτές, κατετάγησαν δε, η πρώτη προσφεύγουσα τέταρτη και η δεύτερη προσφεύγουσα τρίτη στη σειρά μειοδοσίας, σε περίπτωση ευδοκίμησής τους, επιδιώκουν να μειωθεί ο κύκλος των ανθυποψηφίων τους και, ούτως, να τους ανατεθεί η σύμβαση, δοθέντος ότι βάλλουν κατά της αποδοχής της προσφοράς του οριστικού αναδόχου, καθώς και των οικονομικών φορέων που προηγούνται αυτών στη σειρά μειοδοσίας.

5. Επειδή στις 19.4.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε τις υπό κρίση προδικαστικές προσφυγές μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, προς όλους τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή εμπροθέσμως, στις 28.4.2023, μετ' εννόμου συμφέροντος και εν γένει παραδεκτώς, η εταιρία «Α...S...Α.Ε.», αναδειχθείσα οριστική ανάδοχος, υπέβαλε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» τις παρεμβάσεις της κατά της πρώτης και της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, αιτούμενη την απόρριψή τους και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής. Ομοίως, εμπροθέσμως, στις 2.5.2023 (δοθέντος ότι οι ημέρες 29.4.2023 έως 1.5.2023 συμπίπτουν με εκ του νόμου εξαιρέτες), η δεύτερη προσφεύγουσα «Μ...ΑΕ», μετ' εννόμου συμφέροντος και εν γένει παραδεκτώς, υπέβαλε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» την παρέμβασή της, αιτούμενη την απόρριψη της πρώτης προσφυγής, καθ' ο μέρος στρέφεται κατά της προσφοράς της.

7. Επειδή, στο άρθρο 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή διαβιβάζει, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης της προδικαστικής προσφυγής, μαζί με τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης και τις απόψεις της επί της προσφυγής, στις οποίες

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

μπορεί να συμπεριλάβει και αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης. Στην ίδια παράγραφο ορίζεται, περαιτέρω, ότι οποιοδήποτε από τα μέρη δύναται να καταθέσει συμπληρωματικό υπόμνημα εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής. Στην παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου ορίζεται ρητώς ότι όλες οι προθεσμίες του άρθρου αυτού είναι αποκλειστικές. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι οι ως άνω προθεσμίες χαρακτηρίζονται από τις ίδιες τις εν λόγω διατάξεις ως αποκλειστικές, γιατί, ακριβώς, εξυπηρετούν την ανάγκη της έγκαιρης προσκόμισης ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ του συνόλου των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, με τα εκατέρωθεν προβαλλόμενα, ώστε να καθίσταται δυνατή εντός των, επίσης, αποκλειστικών προθεσμιών, τόσο η συζήτηση της υπόθεσης σε σαράντα (40) ημέρες, κατ' απώτατο όριο, από την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 του ίδιου ως άνω άρθρου, όσο και η έκδοση απόφασης εντός είκοσι (20) ημερών από τη συζήτηση της προσφυγής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 367 παρ. 1 του ίδιου ν. 4412/2016. Ειδικότερα, ως προς τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, καθίσταται αναγκαία η εντός της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας διαβίβασή τους, για τον πρόσθετο λόγο ότι με αυτές δύναται να παρατεθεί αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, επί της οποίας θα πρέπει να παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος, τόσο σε οποιοδήποτε μέρος για την αντίκρουσή της, όσο, κυρίως, και στο επιλαμβανόμενο της εξέτασης της προσφυγής Κλιμάκιο της ΕΑΔΗΣΥ, προς συνεκτίμησή τους, για την έγκαιρη και ορθή διάγνωση της διαφοράς. Άλλωστε, ο χαρακτηρισμός των προθεσμιών αυτών ως αποκλειστικών για τις ανάγκες της εντός των, επίσης, αποκλειστικών ως άνω προθεσμιών, συζήτησης και έκδοσης απόφασης από την ΕΑΔΗΣΥ, υπαγορεύτηκε για τον ίδιο λόγο, για τον οποίο, ομοίως, χαρακτηρίζονται ως αποκλειστικές και οι προθεσμίες του άρθρου 372 του ίδιου ν.4412/2016, για τις ενέργειες των διαδίκων, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη εκδίκαση της υπόθεσης από το δικαστήριο. Κατ' ακολουθίαν όλων των ανωτέρω, η διαβίβαση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής εκτός της πιο πάνω αποκλειστικής προθεσμίας των δεκαπέντε ημερών από την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής, δεν εξυπηρετεί τις προαναφερόμενες ανάγκες και έχει ως αποτέλεσμα να μη λαμβάνονται υπόψη από το Κλιμάκιο της ΕΑΔΗΣΥ,

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

που εξετάζει την προδικαστική προσφυγή. Στην υπό εξέταση υπόθεση, στις 05.05.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις υπ'αρ. πρωτ. .../3.5.2023 απόψεις της επί των κρινόμενων προσφυγών, οι οποίες, ως κατατεθείσες εκτός της δεκαπενθήμερης σχετικής προθεσμίας, ενόψει των αμέσως ανωτέρω, δεν λαμβάνονται υπόψη από το Κλιμάκιο.

8. Επειδή, στη διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν οι ακόλουθοι οικονομικοί φορείς: η αναδειχθείσα ανάδοχος «Α...S...ΑΕ», η δεύτερη προσφεύγουσα και τρίτη στη σειρά μειοδοσίας «Μ..S..F ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», η πρώτη προσφεύγουσα και τέταρτη στη σειρά μειοδοσίας «S...ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ», ο οικονομικός φορέας «Ζ..I... ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ...» (πέμπτος στη σειρά μειοδοσίας) και ο οικονομικός φορέας «Φ. Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ... Ο Ε» (δεύτερος στη σειρά μειοδοσίας). Δυνάμει της υπ'αριθμ. .../10-2-2023 απόφασης του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής εγκρίθηκαν τα με αριθμ. πρωτ. 726/18-01-202 και 1663/9-2-2023 πρακτικά αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής - τεχνικών προσφορών και οικονομικών προσφορών αντίστοιχα, της αρμόδιας επιτροπής διαγωνισμού, έγιναν δεκτές οι προσφορές όλων των ως άνω οικονομικών φορέων και ανακηρύχθηκε προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα εταιρία «Α...S...ΑΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ...», η οποία εκλήθη να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Ακολούθως, με την προσβαλλόμενη, στην οποία ενσωματώθηκε η παραπάνω απόφαση του Διοικητή, εγκρίθηκε το με αριθμ. πρωτ. 3749/28-3-2023 πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης της αρμόδιας επιτροπής διαγωνισμού, και κατακυρώθηκε οριστικά ο διαγωνισμός στην παραπάνω εταιρία.

9. Επειδή, στη Διακήρυξη του εν θέματι διαγωνισμού, προβλέπονται τα εξής: «2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά μονάδα Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης, όπως ορίζεται κατωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV της διακήρυξης: Α. Τιμές. Η τιμή των υπό προμήθεια ειδών δίνεται σε ευρώ [Αν στο

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ψηφιακά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα V της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή pdf.] Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. (παρ. 5 περ. α΄ του άρθρου 95 του ν. 4412/2016) (...) Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή (παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4412/2016). Εάν στο διαγωνισμό οι προσφερόμενες τιμές είναι υπερβολικά χαμηλές, θα εξετάζονται λεπτομερώς οι προσφορές πριν την έκδοση απόφασης κατακύρωσης. Για τον σκοπό αυτό, θα ζητηθούν από τον προσφέροντα να παρασχεθούν εγγράφως οι αναγκαίες διευκρινίσεις σχετικά με τον οικονομικό χαρακτήρα της διαδικασίας κατασκευής ή τις τεχνικές λύσεις που έχουν επιλεγεί ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την προμήθεια των ειδών ή την πρωτοτυπία των προτεινομένων προμηθειών, τις οποίες επαληθεύει πριν την απόρριψη της προσφοράς, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στα αρ. 88-89 του Ν. 4412/2016. Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από τους συμμετέχοντες στοιχεία απαραίτητα για την τεκμηρίωση των προσφερόμενων τιμών, οι δε προμηθευτές υποχρεούνται να παρέχουν αυτά. Οι προσφέροντες υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων²⁰. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάψουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

εργαζόμενοι. Σημειώνεται ότι επειδή οι ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ δεν έχουν αποτυπώσει τις απαιτήσεις αυτές, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να υποβάλλουν και ξεχωριστό έντυπο οικονομικής προσφοράς σε μορφή pdf (ψηφιακά υπογεγραμμένο) βάσει υποδείγματος που καταρτίζουν οι αναθέτουσες αρχές, το οποίο πρέπει να υπάρχει αναρτημένο σε επεξεργάσιμο αρχείο (word) στο χώρο του διαγωνισμού] *Τονίζεται ότι κατά την διαμόρφωση της προσφοράς τους οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης.*» (...) « 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών 2.2.10 Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαραίτους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας διακήρυξης, (...) θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δε συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.4412/2016, ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης, ια) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

άρθρα 102 και 103 του ν.4412/2016 (...)». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 1 του ν. 3863/2010, όπως ισχύει, «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.».

10. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζομένους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επειδή οι όροι που

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών.

11. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στο πλαίσιο των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία και θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

12. Επειδή, τόσο η δεύτερη προσφεύγουσα, με τον πέμπτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της, όσο και η πρώτη προσφεύγουσα, με το πρώτο σκέλος του έκτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής της υποστηρίζουν ότι η εταιρία «Φ. Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ... ΟΕ» δεν υπολόγισε διοικητικό κόστος στην υποβληθείσα προσφορά της, κατά παράβαση του όρου 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της διακήρυξης και παραθέτουν νομολογία δικαστηρίων, σύμφωνα με την οποία το ποσοστό του διοικητικού κόστους πρέπει να είναι εύλογο και ελέγξιμο από τις Αναθέτουσες Αρχές και, σε κάθε περίπτωση, όχι μηδενικό. Ενόψει τούτου, και οι δύο προσφεύγουσες διατείνονται ότι η οικονομική προσφορά της ως άνω εταιρίας είναι παράνομη και απορριπτέα.

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

13. Επειδή, από την οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα Φ. Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ... ΟΕ» προκύπτει ότι δεν υπολόγισε κόστος διοικητικής υποστήριξης, κατά παράβαση του άρθρου 2.4.4 της Διακήρυξης, καθώς και του άρθρου 68 παρ. 1 του ν. 3863/2010, όπως ισχύει, δοθέντος ότι ουδέν ανέγραψε στο σχετικό πεδίο «11. Κόστος διοικητικής υποστήριξης, εγγυητικών επιστολών, ασφάλειας και υγιεινής (ΜΑΠ), λοιπά έξοδα» του παραρτήματος IV – Υπόδειγμα πίνακα Οικονομικής Προσφοράς της Διακήρυξης, καθιστώντας, για το λόγο αυτό, την προσφορά του είναι απορριπτέα κατ' άρθρο 2.4.6. – 2.2.10 (α) της Διακήρυξης, ως αποκλίνουσα από τους απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής προσφοράς του άρθρου 2.4.4. Στους διαγωνισμούς παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή φυλάξεως, δεν καθίσταται άνευ ετέρου ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά που δεν περιέχει ένα εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, καθώς και των αναλωσίμων, ή δεν καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, αν δικαιολογείται η υποβολή της, παρά τις ελλείψεις αυτές, λόγω ειδικών συνθηκών στο πρόσωπο του προσφέροντος, θα πρέπει, ωστόσο, η αναθέτουσα αρχή να εκφέρει την κρίση της, ότι η υποβολή της οικονομικής προσφοράς διαγωνιζομένου δικαιολογείται, έτσι όπως υποβάλλεται, λόγω ειδικών συνθηκών στο πρόσωπό του, αιτιολογημένως. Ωστόσο, εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου, δεν προκύπτει ότι προσκομίστηκαν εμπειριστατωμένα στοιχεία, ώστε να δύναται ευλόγως να θεωρηθεί ότι η παραπάνω εταιρία μπορεί να εκτελέσει την προς ανάθεση σύμβαση και να εξαχθεί μια ασφαλής αξιολογική κρίση για τα στοιχεία της οικονομικής της προσφοράς, ούτε εξάλλου η Αναθέτουσα Αρχή αιτιολόγησε την αποδοχή της, παρά το μηδενικό διοικητικό κόστος (βλ. ΑΕΠΠ 1199/2021, σελ. 43-45). Συνεπώς, βασίμως προβάλλεται ο οικείος λόγος από τις δύο προσφεύγουσες και πρέπει να γίνει δεκτός.

14. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της πρώτης και με τον τρίτο λόγο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, προβάλλεται ότι οι εταιρίες «Α...S...ΑΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ...» και «Φ. Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ... Ο Ε» δεν κατέθεσαν, ως όφειλαν, αυτοτελές αρχείο με τα στοιχεία του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και δεν ανέφεραν στην οικονομική προσφορά τους όλα τα αναγκαία στοιχεία του εν λόγω άρθρου, κατά παράβαση αυτού, καθώς και του

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

άρθρου 2.4.4 της Διακήρυξης. Η δεύτερη προσφεύγουσα επισημαίνει, επικουρικώς, ότι «στο υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς του παραρτήματος IV της Διακήρυξης δεν περιλαμβάνεται πεδίο για την αναφορά των ημερών και ωρών εργασίας και τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι, δηλαδή δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 68 του ν.3863/2010». Ως εκ τούτου, αμφότερες οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι οικονομικές προσφορές των εταιριών «Α...S...Α.Ε. - ΙΔ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ...» και «Φ Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ... ΟΕ» έπρεπε να απορριφθούν.

15. Επειδή, επί του ως άνω λόγου, η παρεμβαίνουσα και οριστική ανάδοχος αντιτείνει με τις παρεμβάσεις της (πρώτη και τρίτη παρέμβαση) ότι στη Διακήρυξη δεν προβλέπεται η υποβολή ξεχωριστού, αυτοτελούς αρχείου με τα στοιχεία του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και ότι στην οικονομική της προσφορά περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην ως άνω διάταξη, παραπέμποντας στη σελ. 2 της οικονομικής προσφοράς της, αναφορικά με τον αριθμό των εργαζομένων και τις ημέρες και ώρες εργασίας του προσωπικού, καθώς και στους πίνακες των σελ. 1, 3 και 4, αναφορικά με το ύψος των αποδοχών των εργαζομένων και των ασφαλιστικών εισφορών και τους σχετικούς αναλυτικούς υπολογισμούς τους. Προσέτι, η οριστική ανάδοχος αναφέρει ότι η προσφορά της είναι νόμιμη «διότι από το σώμα της προκύπτει ότι με αναλυτικό τρόπο ως προς τον υπολογισμό τους και σε απόλυτη συμμόρφωση με τη διακήρυξη αναφέρονται ειδικά και ορισμένα όλα τα στοιχεία του άρ. 68 του ν. 3863/2010».

16. Επειδή, από την επισκόπηση της οικονομικής προσφοράς της οριστικής αναδόχου, προκύπτει ότι τα απαιτούμενα εκ του άρ. 68 παρ. 1 του ν. 3863/2010 στοιχεία περιέχονται ως πληροφορίες στο σύνολο των τεσσάρων εγγράφων που συγκροτούν την οικονομική της προσφορά, καθώς και από την συνημμένη, μεταξύ των λοιπών δικαιολογητικών, ΕΓΣΣΕ. Εντούτοις, δεν εξειδικεύει τα παραπάνω στοιχεία σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς της, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και δεν έχει υποβάλει «ξεχωριστό έντυπο οικονομικής προσφοράς σε μορφή pdf (ψηφιακά υπογεγραμμένο) βάσει υποδείγματος που καταρτίζουν οι αναθέτουσες αρχές», ενόψει του γεγονότος ότι «οι ειδικές ηλεκτρονικές

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ δεν έχουν αποτυπώσει τις απαιτήσεις» της παρ. 1 του άρθρου 68 του ως άνω νόμου, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 2.4.4 της Διακήρυξης. Συναφώς, η εταιρία «Φ. Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ . ΟΕ» αναφέρει απλώς τον αριθμό των εργαζομένων ανά βάρδια, τόσο στην τεχνική, όσο και στην οικονομική της προσφορά και περιλαμβάνει στην τελευταία συμπληρωμένο τον πίνακα του παραρτήματος IV της διακήρυξης, δίχως, εντούτοις, να εξειδικεύει σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς της τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και δίχως να έχει υποβάλει «ξεχωριστό έντυπο οικονομικής προσφοράς σε μορφή pdf (ψηφιακά υπογεγραμμένο) βάσει υποδείγματος που καταρτίζουν οι αναθέτουσες αρχές» με τα εν λόγω στοιχεία, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 2.4.4 της Διακήρυξης. Ως εκ τούτου, οι οικονομικές προσφορές των ως άνω οικονομικών φορέων συντάχθηκαν κατά παράβαση του άρθρου 68 παρ. 1 του ν. 3863/2010, οι υποχρεώσεις του οποίου τίθενται επί ποινή αποκλεισμού, καθώς και του άρθρου 2.4.4 της Διακήρυξης και είναι άνευ ετέρου απορριπτές, κατά το άρθρο 2.4.6 – 2.2.10 (α) της Διακήρυξης, γενομένων δεκτών των σχετικών λόγων προσφυγής και απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας οριστικής αναδόχου.

17. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής και με το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου, καθώς και το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου της πρώτης προδικαστικής προσφυγής, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η οριστική ανάδοχος εταιρία «Α...S...Α.Ε.» δεν υπολόγισε στο δηλωθέν τίμημα της προσφοράς της την εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ και ότι, κατά παράβαση του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, η Αναθέτουσα Αρχή ζήτησε διευκρινίσεις από αυτήν στο στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και δέχθηκε την ανεπίτρεπτη τροποποίηση της ήδη υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς της.

18. Επειδή, η παρεμβαίνουσα και νυν ανάδοχος συνομολογεί ότι στην οικονομική προσφορά δεν είχε περιληφθεί το συγκεκριμένο κονδύλι, αφού υποστηρίζει ότι η αναγραφή του υφίστατο, εκ παραδρομής όμως αυτή δεν συνυπολογίστηκε στο τελικό άθροισμα της οικονομικής προσφοράς, έλλειψη

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

που, κατά τους ισχυρισμούς της, καλώς διευκρινίστηκε, κατόπιν πρόσκλησης από την Αναθέτουσα Αρχή.

19. Επειδή, από το υπ'αριθμ. πρωτ. 3749/28-3-2023 πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης προκύπτει ότι, κατά τη σύνταξη του, διαπιστώθηκε πως στον πίνακα οικονομικής προσφοράς της εταιρίας «A...S...ΑΕ» και, συγκεκριμένα, στη συνολική αξία της ανάλυσης κόστους των 11.712,95€ /ΜΗΝΑ άνευ ΦΠΑ δεν συμπεριελήφθη το Α/Α 10 [ΛΟΙΠΑ ΕΞΠΟΔΑ (ΕΛΠΚ)] αξίας 15€, ενώ αναφέρεται, επιπλέον, ότι, ακολούθως, τέθηκε στις 10-3-2023 ερώτημα από την αρμόδια επιτροπή προς την ως άνω εταιρία, προκειμένου να διευκρινιστεί εάν το ως άνω κόστος Α/Α 10 προστίθεται στο συνολικό μηνιαίο τίμημα για το νοσοκομείο. Με την από 15-3-2023 απαντητική επιστολή της η οριστική ανάδοχος εταιρία Α...S...ΑΕ ανέφερε ότι «Εκ παραδρομής όμως κατά το άθροισμα των επιμέρους τιμών δεν προσετέθη αυτό το κόστος. Στην ουσία πρόκειται περί επουσιώδους σφάλματος εκ παραδρομής, και αυτό λόγω των πολλών ενδιάμεσων μαθηματικών υπολογισμών. Όπως πολύ σωστά επισημαίνεται από την Επιτροπή αναφέρεται και αναγράφεται το ΕΛΠΚ και ο λόγος είναι ακριβώς για να συνυπολογιστεί. Η διαφορά είναι ελάχιστη συγκριτικά με την συνολική προσφερόμενη τιμή.». Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή Διαγωνισμού αποδέχθηκε την ως άνω απάντηση και πρότεινε την οριστική κατακύρωση της σύμβασης στην παραπάνω εταιρία, της οποίας η οικονομική προσφορά διαμορφώθηκε από 140.555,40€ πλέον 33.733,30€ (ΦΠΑ 24%), δηλαδή 174.288,70€ με ΦΠΑ/ΕΤΟΣ, (11.712,95€ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ/ΜΗΝΑ) σε 140.735,40€ πλέον 33.776,50€ (ΦΠΑ 24%), δηλαδή 174.511,90€ με ΦΠΑ/ΕΤΟΣ (11.727,95€ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ/ΜΗΝΑ). Ακολούθως, η Αναθέτουσα Αρχή που ενέκρινε το ως άνω πρακτικό, τροποποίησε τη με αριθμ. .../10-2-2023 Απόφαση Διοικητή (ΑΔΑ:Ψ5ΚΓ46906Ι-Ι6Ρ), ως προς το συνολικό ποσό κατακύρωσης, και κατακύρωσε οριστικά τη σύμβαση στην εταιρία «A...S...ΑΕ», με την προσβαλλόμενη. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή, κατά παράβαση του άρ. 102 του Ν. 4412/2016 το οποίο εφαρμόζεται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, ζήτησε τις σχετικές διευκρινίσεις από την ανακηρυχθείσα οριστική ανάδοχο στο, μεταγενέστερο του ανωτέρω, στάδιο του ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

Έτι περαιτέρω, και σε κάθε περίπτωση, η Αναθέτουσα Αρχή, δεχόμενη τη μεταβολή της συνολικής προσφερόμενης τιμής στην οικονομική προσφορά της εταιρίας «Α...S...ΑΕ», ενέκρινε την ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων μεταβολή της προσφοράς της, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και, κατά συνέπεια, ουδεμία σημασία ενέχει το γεγονός ότι η επελθούσα αλλαγή δεν μετέβαλε την σειρά κατάταξης των οικονομικών φορέων που έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό. Όπως έχει κριθεί, η ως άνω επίμαχη εισφορά επιβάλλεται στον εργοδότη, πλην όμως δεν συνιστά συναρτώμενη με τις αποδοχές των εργαζομένων ασφαλιστική εισφορά, δεν απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού να υπολογιστεί στο διακριτό κονδύλι ασφαλιστικών εισφορών της οικονομικής προσφοράς, δύναται δε να υπολογιστεί διακριτά από αυτό, είτε ως αυτοτελές κονδύλι αυτής, είτε ως μέρος του διοικητικού κόστους, αφού το ζητούμενο της οικονομικής προσφοράς ανάγεται στη σε κάθε περίπτωση κάλυψη αυτής της αναγόμενης σε απασχόληση εργαζομένων, που άλλωστε θα απασχοληθούν για την εκτέλεση της σύμβασης και άρα, επιβαρύνουν το κόστος εκτέλεσης της δαπάνης (ΑΕΠΠ 94/2019). Επομένως, και μόνον της η μη αυτοτελής αναφορά αυτής ως διακριτό κονδύλι της οικονομικής προσφοράς ή η μη συμπερίληψη στις ασφαλιστικές εισφορές και η τυχόν συμπερίληψη στο διοικητικό κόστος δεν συνιστούν λόγο απόρριψης της προσφοράς, πλην όμως θα πρέπει οπωσδήποτε, έστω το τελικό διοικητικό κόστος, να καλύπτει την εισφορά αυτή (ΑΕΠΠ 395/2021, 506/2021), άλλως, η προσφορά καθίσταται απορριπτέα, ως υπολειπόμενη του ποσού αυτού, κατά παράβαση της ισχύουσας ασφαλιστικής νομοθεσίας. Κατόπιν τούτου, οι σχετικοί λόγοι των προδικαστικών προσφυγών πρέπει να γίνουν δεκτοί ως βάσιμοι και να απορριφθούν οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας οριστικής αναδόχου.

20. Επειδή, η αποδοχή των ως άνω ισχυρισμών των πρώτης και δεύτερης προσφυγής, αναφορικά με τις προσφορές της αναδόχου εταιρίας «Α...S...ΑΕ» και της «Φ. Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ .. ΟΕ», συνιστούν αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη αυτών, ως εκ τούτου, παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων που στρέφονται κατά των ίδιων προσφορών.

21. Επειδή η πρώτη προσφεύγουσα και τέταρτη στη σειρά μειοδοσίας στρέφεται και κατά της τρίτης σε σειρά μειοδοσίας και νυν δεύτερης

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

προσφεύγουσας «M..S..F ΑΕ» με τον πέμπτο λόγο και το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής της. Ειδικότερα, με τους ως άνω λόγους, προβάλλει ότι η παραπάνω εταιρία δεν συνυπολόγισε το κόστος εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ κατά τη σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς, καθώς και ότι υπολόγισε ασυνήθιστα χαμηλό κόστος διοικητικής υποστήριξης.

22. Επειδή, η παρεμβαίνουσα και δεύτερη προσφεύγουσα αντιτάσσει ότι στο ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: «2. Οικονομική προσφορά_signed» (κελί 11), όσο και στο ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: «3. Στοιχεία του Άρθρου 68_signed», αναφέρεται επί λέξει: «Κόστος διοικητικής υποστήριξης, εγγυητικών επιστολών, ασφάλειας & υγιεινής (ΜΑΠ), εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ, λοιπά έξοδα: 318,00 €». Δηλαδή, υπολογίζει το κόστος της εισφοράς υπέρ ειδικού λογαριασμού παιδικών κατασκηνώσεων (ΕΛΠΚ) για τα 9 άτομα φυσική παρουσία που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου ποσού 180,00 € ετησίως (9 άτομα X 20 ευρώ ανά άτομο ετησίως, σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία), στο ποσό των 318,00 € που υπολογίζει ως διοικητικό κόστος εκτέλεσης της σύμβασης. Ως προς δε τον ισχυρισμό της πρώτης προσφεύγουσας ότι το υπολειπόμενο ποσό του διοικητικού κόστους, (αν αφαιρεθεί το κόστος υπέρ της εισφοράς ΕΛΠΚ), δεν επαρκεί για την κάλυψη του διοικητικού κόστους, αυτός προβάλλεται όλως αορίστως και χωρίς καμία περαιτέρω εξειδίκευση. Προσθέτει δε ότι η πρώτη προσφεύγουσα, ως προς το διοικητικό κόστος, παραθέτει όλως αορίστως τα ποσά τα οποία, κατά την κρίση της, δήθεν συνιστούν το ελάχιστο διοικητικό κόστος εκτέλεσης της υπό ανάθεσης σύμβασης, τα οποία και δεν αποδεικνύει ούτε επεξηγεί πως προκύπτουν και για ποιον λόγο αυτό είναι εύλογα συγκριτικά με τα ποσά που αυτός υπολογίζει. Τέλος, αναλύει τον τρόπο υπολογισμού του διοικητικού του κόστους.

23. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η δεύτερη προσφεύγουσα έχει υπολογίσει κόστος διοικητικής υποστήριξης, εγγυητικών επιστολών, ασφάλειας & υγιεινής (ΜΑΠ), εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ, λοιπά έξοδα που ανέρχεται στα 318,00 €. Όπως ανωτέρω αναλύεται, μόνη της η μη αυτοτελής της αναφορά ως διακριτό κονδύλι της οικονομικής προσφοράς και η τυχόν συμπερίληψη στο διοικητικό κόστος δεν συνιστούν λόγο απόρριψης της προσφοράς, πλην όμως θα πρέπει οπωσδήποτε, έστω το τελικό

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

διοικητικό κόστος, να καλύπτει την εισφορά αυτή. Περαιτέρω, όπως έχει παγίως κριθεί, οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο -και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρίες εξηγήσεις, ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (πρβλ. ΣΤΕ 198/2013, ΔΕφ Θεσσαλ. 344/2012, ΕλΣυν VI Τμ. 150/2014), το κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζομένου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, ενώ το ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών των προσφερόντων πρέπει να μην είναι μηδενικό (βλ. σχετικά και ΔΕφΘεσσαλ 339/2013). Περαιτέρω, ομοίως το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές. [βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Lombardini και Mantovani (2001) Συλλογή I-9233 σκ.55]. Εξάλλου, όπως έχει νομολογιακά κριθεί υπό το προϊσχύον νομικό καθεστώς, η αναθέτουσα αρχή έχει την διακριτική ευχέρεια, να εντοπίζει τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, (Απόφ. 2092/2011 VI Τμήμ. Ελ. Συν και Πρ. 151/2012 Ζ΄ Κλιμ., ΕΣ 302/2012 Ζ΄ Κλιμ.). Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται [βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τ 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.85, της 6ης Ιουλίου 2005, TQ3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής, Τ 148/04, EU:T:2005:274, σκέψεις 49 και 50 της 11ης Μαΐου 2010, PC Ware Information Technologies κατά Επιτροπής, Τ

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

121/08, EU:T:2010:183, σκέψη 72· της 5ης Νοεμβρίου 2014, Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής, T 422/11, EU:T:2014:927, σκέψη 57, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016]. Τέτοιες αμφιβολίες μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, Secolux κατά Επιτροπής, T 90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Συνεπώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω, προκύπτει ότι αβασίμως προβάλλονται οι κρινόμενοι πέμπτος λόγος και το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου.

24. Επειδή, συνεπεία των ανωτέρω, θα πρέπει η πρώτη προδικαστική προσφυγή να γίνει δεκτή εν μέρει, η δεύτερη προδικαστική προσφυγή να γίνει δεκτή, να απορριφθούν οι παρεμβάσεις της «Α...S...Α.Ε. – ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ...», να γίνει δεκτή η παρέμβαση της «Μ..S..F ΑΕ», να ακυρωθεί, κατά τα ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση που περιλαμβάνεται στο απόσπασμα Πρακτικών της ... Συνεδρίασης της 30ης-3-2023 (θέμα ...) του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής και να επιστραφούν τα καταβληθέντα παράβολα.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την πρώτη προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις της «Α...S...Α.Ε. – ...».

Δέχεται την παρέμβαση της «Μ..S..FAΕ».

Αριθμός Απόφασης: 881,882/2023

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση που περιλαμβάνεται στο απόσπασμα Πρακτικών της ... Συνεδρίασης της 30ης-3-2023 (θέμα ...) του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, στην οποία ενσωματώθηκε η υπ' αριθμ. .../10.2.2023 απόφαση του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής, καθ' ο μέρος αποφασίστηκε η αποδοχή των προσφορών των εταιριών «Α...S...ΑΕ ...» και «Φ Μ... ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ...ΟΕ», κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή των παραβόλων.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 22.5.2023 και εκδόθηκε την 12.06.2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος
Ιωάννης Λαμπρόπουλος

Η γραμματέας
Φωτεινή Μαραντίδου